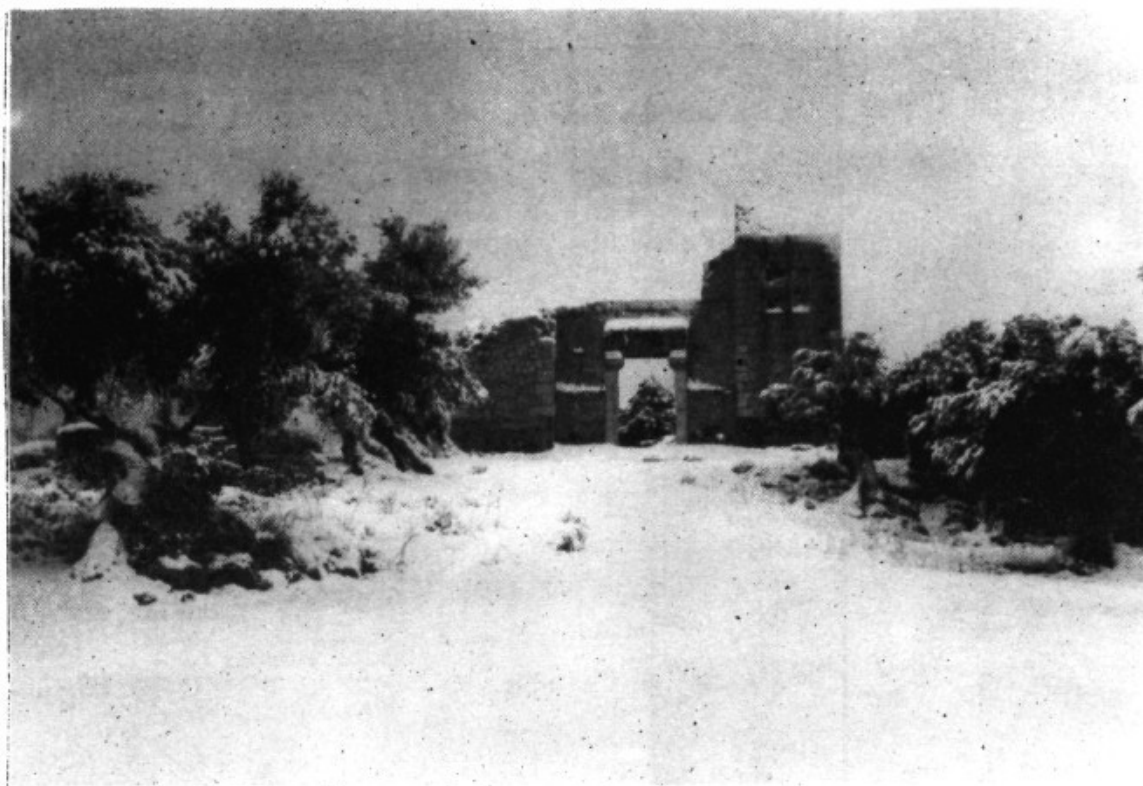


# SALA NOVA A



*tots a peu o o o*



*revista de*

**Biniamar, Caimari, Moscari i Selva**

## "SA COMUNA"

Revista de Biniamar,  
Caimari, Moscari i Selva.

Nº 2 · Març-Abril 1986.  
Adreça: carrer dels Angels,  
nº 12 SELVA

En aquest número han col·laborat:

Teresa Alorda  
Arnau Amer  
Genís Bonafé  
Joana Mª Coll  
Llorenç Coll  
Mària Cuadri  
Faustina Donoso  
Nofre Fornés  
Llorenç Garau  
Joan Lacomba  
Josep A. LlompART  
Jaume Mairata  
Mª Magdalena Martorell  
Catalina Massutí  
Pere Massutí  
Margalida Oliver  
Bartomeu Palou  
Miquel Pons  
Bernat Reus  
Joana M. Reynés  
Francesca Rotger  
Joan Rotger  
Mª Magdalena Tugores  
Joan Vallori  
  
Col. S. Francés d'Asís  
Escola de Biniamar  
Escola de Caimari  
Escola de Selva

...i aquí tornam de  
ixar un espai en blanc per a  
aquells que vulguin col·laborar  
i fer feina en els pròxims  
números.

Bernat Morell  
Gabriel Reus

Dipòsit Legal; P.M. 7-1986  
Imprimeix: Apostol y  
Civilizador-PETRA.

## GUÀRDIES DELS METGES

CAPS DE SETMANA: des de les 14 hores del di-  
sabat a les 9 del dilluns.

DIES FESTIUS : des de la vigília a les 21 h.  
fins a les 9 del dia següent al festiu.

DIES FEINERS : des de les 17 hores fins a  
les 9 del dia següent.

### TORNS SETMANALS AMB EL CAP DE SETMANA INCLOS.

Dra. L. FABREGAT Dr. R. FARRIOLS Dra. M. CUADRI  
C/ C. Descatlar, 9 C/ M. Caballer, 5 C/ J. Estelrich, 4  
SELVA Tf. 515008 MANCOR T504865 SELVA T515355  
505066

MARÇ	24-30	31-6
ABRIL	7-13 28- 4	14-20 21-27
MAIG	5-11 19-25	12-18 26- 1
JUNY	9-15	2- 8 23-29

## GUÀRDIES DELS PRACTICANTS

Víctor López Perea, A.T.S., titular de Selva  
C/ 19 de julio, 5- CAIMARI Tf. 515598

Pedro Cañellas Cardona, A.T.S., titular de  
LLOSETA-C/ Ramon i Cajal, 2B-Tf. 514491

CAPS DE SETMANA: des de les 10 h. del dissabte  
a les 9 h. del dilluns.

DIES FESTIUS : des de la vigília a les 17 h.  
fins a les 9 h. del dia següent al festiu

### TORNS DE GUARDIA DE CAPS DE SETMANA

D. Victor López	D. Pedro Cañellas
MARÇ	29-30
ABRIL	5-6 12-13 19-20 26-27
MAIG	3-4 10-11 17-18 24-25
JUNY	31-1 7-8 14-15 21-22 28-29



## EL II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

La presentació pública del **II** Congrés Internacional de la Llengua Catalana i la constitució del Consell d'Entitats Promotores de les Illes Balears celebrades a Manacor el passat dia 2 de febrer, han encetat les activitats que tot al llarg de 1986 es realitzaran a Mallorca entorn de la llengua catalana.

A 80 anys del **I** Congrés promogut i inspirat per Mn. Antoni M<sup>e</sup> Alcover com a inici de la tasca fixadora de la normativa gramatical, el present **II** Congrés té per objecte centrar-se en l'estudi de l'ús social de la nostra llengua. Es, per tant, un Congrés de sociolingüística. Un total de set àrees científiques en centraran el debat al llarg de tots els Països Catalans: Plantejaments i processos de normalització lingüística (Lleida), Lingüística social (Palma), Mitjans de comunicació i noves tecnologies (Perpinyà), Llengua i Dret (Andorra-Barcelona), Ensenyament (Tarragona) i Història de la Llengua (València).

Al costat d'aquestes sessions de convocatòria especialitzada i més aviat restringida, una munió d'actes de caire més popular i divulgatiu són a punt de celebrar-se per totes les terres de parla catalana. Tant en un cas com en l'altre del que es tracte en definitiva és de reivindicar -com resumeix el lema del Congrés- el dret de "viure en català, oberts al món".

Dins una societat tan marcada d'esperit combatiu per aconseguir que la nostra llengua esdevengui l'idioma d'ús normal i generalitzar per a qualsevol àmbit i funció, la celebració d'aquest **II** Congrés Internacional i totes les activitats paral·leles que poden envoltar-lo, ens sembla una ocasió propícia per a enfortir la feble i malmenada consciència lingüística dels mallorquins.

Del del nostre caràcter de publicacions acostades al poble, i d'acord amb les resolucions del nostre **I** Congrés que proclamen que:

1<sup>a</sup>. - La Premsa Forana de Mallorca assumeix la funció que li correspon en l'empresa de normalització lingüística del nostre poble. Les publicacions que la integren s'esforçaran, en la mesura de les possibilitats de cadascuna, a aconseguir en un futur com més pròxim millor l'ús de la llengua catalana com a vehicle normal i habitual d'expressió, i al mateix temps mantendran una línia de contingut encaminada a orientar la

consciència dels lectors cap a un més gran respecte envers de la llengua pròpia, evitant tot allò que puja mantenir els prejudicis que li són contraris i la desinformació respecte del seu origen i identitat.

2ª.- La *Prensa Forana* és conscient del paper que pot representar en l'establiment d'una tradició de bon llenguatge periodístic, que només un llarg temps de normalitat pot consolidar. En conseqüència, procurarà usar un llenguatge correcte, senzill i natural que tinga un màxim de possibilitats d'anar imposant-se com a model a seguir.

3ª.- Les ajudes de caràcter econòmic destinades a afavorir la normalització lingüística que les publicacions puguin rebre a través de l'Associació seran repartides de manera proporcionada a la presència efectiva del català a les pàgines d'aquelles, d'acord amb uns criteris de computació que s'establiran a tal fi.

La *Prensa Forana* fa pública la seva adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i es reafirma en la voluntat de treballar, enmig d'un panorama profundament castellanitzador de molts de mitjans de comunicació illencs per un ús normal i correcte del català a Mallorca.

#### ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA DE MALLORCA

#### EN JOAN SASTRE EXPOSA EN SOLITARI

De dia 29 de Març a dia 15 d'abril en Joan Sastre, veí de Selva, presentarà sa seva obra és recent a Ciutat.

Amb aquesta exposició inaugurarà sa Galeria "Ferran Cano" Carrer Pau, darrere es Palau d'Alfàr (darrere es Palau d'Alfàr).

A més a més, hem de dir que art d'aquesta obra s'exposarà "MARCOS/86" (Madrid) es mes d'abril.

A n'aquesta Segona exposició individual esperem s'assistència de tot es municipi.

F.D.G.





## *Literatura popular :* *Els goigs a Sant Sebastià.*

Quan les festes de Pasqua arriben als darrers dies, a Selva es continua una tradició que ens arriba dels besavis: pujar el Sant a la muntanya. Aquest sant és Sant Sebastià, representat per una talla més aviat petita i de la que és propietària i custodi una família que conserva un casal d'antiga possessió a la vora del poble.

El sentit d'aquestes lletres, no és però entrar ni en disquisicions històriques ni en interpretacions del sentit que avui es pugui donar a aquestes manifestacions. Intentaré només parlar un poc del cant dels goigs a Sant Sebastià que es feia aquest dia en llaor del Sant, després de gaudir d'una festa popular i entranyable on s'empassolaven les darreres panades a la muntanyeta, amb una veritable germanor.

A l'antiguitat, l'home, per fruir de la vida creà els jocs i les representacions, on a més de la gestualitat hi havia paraules i música. Amb el trascorre del temps i quan va arribar la Fe de Jesucrist, aquestes festes dedicades normalment als solsticis d'hivern i d'estiu i a les quatre estacions, s'adaptaren cap als fets religiosos que les novecreences demanaven.

Nasqué llavors una conjunció de la paraula i la música enllaçades màgicament, fent una lloança i al mateix temps, una demanda d'ajuda a Déu, la Verge o els Sants.

I així començaren, com a espectacle festiu per donar glòria i pregar favors, el que després s'han anomenat GOIGS.

Els goigs que foren anònims o bé fets per poetes locals, provenen de l'art trovadoresc provençal. En el segle XIII ja es cantaven goigs, així Ramon Llull al llibre tercer ens parla dels "goigs de dona" dedicats a la Verge. A Mallorca hi arribaren de Catalunya i inicialment estaven dedicats als "set goigs de Maria".

La melodia en que es cantaven era una cançoneta un tant generalitzada i a la que s'hi adaptaven diferents lletres. Poc a poc i gràcies a la influència catalana es va estendre l'us d'aquestes composicions, però fou la impremta la major ajuda per a la difusió dels goigs.

El cant dels goigs s'escampa per tota Mallorca i el que només havia estat una manifestació de literatura popular, entra de ple dins el que podríem anomenar poesia culta, i encara que en tot temps trobam composicions que no s'ajusten a les normes que mínimament regulen aquests tipus de versificacions, la qualitat va guanyant terreny i així sovint trobam obres compostes pels millors poetes de la lírica d'antany i d'avui.

Tampoc no podem oblidar que en èpoques d'opresió del català, han estat vehicles de subsistència, per quant els goigs eren una de les poques manifestacions que es permetien fer en la nostra llengua.

Els goigs aglutinen la lloança de qui repla invocació i al mateix temps la petició dels favors que necessita el que amb ells implora. Així trobam a cada goig una part dedicada a lloar la grandesa de mèrits del Sant i per l'altra un seguit de demandes d'ajuda, que generalment es van repetint al final de cada estrofa.

El goig que aquí volia comentar és el que el dia esmentat al principi, dedica el poble de Selva a Sant Sebastià.

No hi havia dubte que Sant Sebastià fou un Sant de gran importància en la devoció mallorquina (Palma el té com a Patró) ja que se l'hi han dedicat diferents goigs; així a l'arxiu del Monestir de la Real, a Palma, en trobam set de ben diferenciats quant al text.

Gràcies a l'ajuda de Mestre Antoni Perelló, puc explicar el que es feia a Selva per honorar a Sant Sebastià, i que molts encara podeu recordar:

- Primerament es tocaven les campanes fent batallades de dues en dues, des d'un quart d'hora abans de sortir la processó fins que sortien dos penons i el Sant acompanyat dels cantadors i el capellà vestit amb ruquet, també hi anava el batle amb els atributs pròpis del seu càrrec. S'organitzava la processó i es cantava la lletania de Maria Santíssima; quan arribaven al torrentó, a la sortida de Valella, la processó se desfeia un tant i així arribaven a d'alt del puig.

- Un cop a d'alt es feia un Ofici, seguit de berenar i diferents jocs, fins a l'ordre de tornada que es feia igual que abans, és a dir, que la processó no s'organitzava fins que arribaven al torrentó. Mentres tant a l'església des d'un quart abans de l'arribada tornaven a tocar les campanes, per tal d'avisar a la gent, que per algun motiu no havia pujat al puig, que el Sant arribava, i donar-li temps d'anar a l'església a cantar els goigs que el poble de Selva dedicava al Sant que l'havia preservat de la pesta que assolà bona part de Mallorca.

El goig que he pogut recollir i que es canta a Selva és el següent

Tot el poble cristià  
Vos invoca fervorós:  
De sa pésta guardáu-mos  
Mártir sant Sebastià.  
Ilustre per sa noblesa  
Y mil prendas etcelénts,  
Es póbres (ó que centénts!)  
Viuen de vóstra riquesa  
D'ánima i vós sa bellesa  
Sémpre veuen resaltar:  
De se pésta guardáu-mos, etc.  
De Mách i Marcellá  
Es pares fiis i sas donas  
Intentaren á las bonas  
Sa grán virtút trebucá:  
De tots sabé triunfar,  
Lo que pót Déu mostránt-mos:  
De sa pésta guardáu-mos, etc.  
Altres mártirs en el ce.  
Per vos gasáven de Deu,  
Encenént en el cór seu  
Vostron discrét y grán zél;  
En paráulas cóm á méi  
Per Déu los váreu goñár:  
De sa pésta guardáu-mos, etc.

De la fe grán defensor  
Caió pápa eus enomena,  
S'ánima teníu bén plena  
Del més inflammat amor:  
Vóstron cos en grán valor  
Cólsevol mál patirá:  
De sa pesta guardau-mos, etc  
Sense forma de procés  
L'emperador yá mánar  
For-vos á fletxas matar  
Al punt sense més ni més  
De tal martiri s'escés  
Per matárvos no bastá  
De sa pésta guardáu-mos, etc  
Mallorca en vóstro brás fia,  
Cóm já té experimentát,  
Havent la sálud lográt  
Cuant el contátge tenia  
E Pálma quina alegría  
Cuánt per patró vos votá!  
De sa pésta guardáu-mos, etc  
Aquest poble cristià  
Vos invoca fervorós:  
De sa pesta guardáu-mos,  
Mártir sánt Sebastià.

Aquest en principi era el goig original que es cantava a Selva, però molt posteriorment, no he pogut averiguar la data, s'hi afegiren dues estrofes:

Martir Sant Sebastiá  
 Vos que portau la bandera,  
 Es mal que havia a Son Servera  
 Petra, Artá i Capdepera,  
 N'ol dexaren arribar.  
 De sa pésta guardáu-mos, etc.

Es poble Oh que content  
 Sempre vos recordarà  
 Sa pesta, no va arribar  
 Y sa promesa, seguirá  
 Duguent Sant Sebastiá  
 En es Puig de Cristo Rei.  
 De sa pésta guardáu-mos, etc

A una altra versió d'aquest mateix goig, que obra en el meu arxiu=hi ha una estrofa més, entre la dues i la tres, que diu:

Castulo venturós páre  
 Y son fill Victoriano,  
 Germá de Sinforiano  
 Vos veneren com sa máre;  
 Qui si los veu mórir ára,  
 A vos mórt vida darà,  
 De sa pésta guardáu-mos, etc.

E. RAMIS

# Setmana Santa Caimari

- Març 27.- DIJOUS SANT  
 a les 8 del vespre Celebra-  
 ció del Sant Sopari Processó
- " 28.- DIVENDRES SANT  
 a les 8 del vespre Litúrgia  
 de la Passió i Mort de Jesús  
 Processó
- Març 29.- DISSABTE SANT  
 A les 8 del vespre Solemne  
 Vetla Pasqual (al final a  
 tots els assistents se re-  
 partirà el crespell de la PAU)
- Març 30.- PASQUA DE RESURRECCIÓ  
 a les 11 Processó de l'Encon-  
 tre i Ofici Solemne.  
 A les 6 de la tarda BATISMES

BENEDICCIÓ PASQUAL A LES CASES:  
 Aquest any voldria dedicar-hi  
 3 capvespres de les setmanes del  
 mes d'abril que seran necessàries  
 per no fer-ho tant de pressa i te-  
 nir ocasió de conèixer millor les  
 famílies

## HORARI DE CELEBRACIONS DE SETMANA SANTA

Els horaris de les distintes funcions  
 que es celebraran a Selva durant aquesta  
 Setmana Santa són:

DIUMENGE DEL RAM: A les 11, benedicció de  
 Rams i Palmes a Sa Plaça i Missa Solemne.  
 A les 17, sermó.

DIJOUS SANT: A les 19.30 Missa Solemne (In  
 coena Domini).

A les 21.30, Processó.

A les 23, HorA Santa.

DIVENDRES SANT: A les 17, Funció. Davalla-  
 ment i Processó.

DISSABTE SANT: A les 22, Solemne Vetlla  
 Pasqual.

DIUMENGE DE PASQUA: A les 8.30 del matí,  
 Processó del "Encuentro" i Missa Solemne.

DILLUNS DE PASQUA: Romeria de Crist Rei.  
 A les 9 del matí, Sortida de la Romeria.  
 A les 10, missa.

# LLEGIR

## O LA CONQUESTA

### D'UN PLAER

(Extret de "L'AVENTURA DE LLEGIR"  
publicada per l'Ajuntament de  
Palma el dia del llibre de 1983.)

Dissortadament, saber llegir és, encara avui, un privilegi.

Saber llegir no és "conèixer les lletres", ni traduir en paraules els signes gràfics que les representen. Saber llegir és divertir-se llegint, experimentar l'emoció que la literatura, amb tota la força del seu poder ocult, és capaç de suscitar dins el cor de tothom. Saber llegir és, també, la capacitat de córrer lliurement pels camins de la paraula escrita.

I, no obstant, saber llegir continua essent un privilegi.

La causa principal d'aquest fet és que ni l'escola, ni la família, ni els mitjans de comunicació no assumeixen la responsabilitat de construir el lector. L'escola alfabetitza, però no educa per a la lectura. La nostra és una societat de no-lectors. I el no-lector és la conseqüència d'una determinada pedagogia. També, d'una política cultural molt concreta.

La realitat és que per a molts d'adults i també per a una gran quantitat d'adults llegir és una experiència que prefereixen evitar.

No han descobert, o no hem sabut fer-los descobrir, que la lectura és capaç d'obrir davant els seus ulls un món d'experiències fascinants que els permetrà despul·lar-se de la seva ignorància, que els possibilitarà entendre la realitat del món que els envolta i els conduirà al domini del seu particular i indefugible esdevenidor.

Perquè la literatura és un dels grans descobriments de l'home, car pel camí de la paraula —del joc amb les paraules— hom ha estat capaç d'explorar el significat de la seva existència, l'ordre del món, la vida de les coses que es transformen i creixen.

Llegir és, per tant, la possibilitat d'accedir als continents desconeguts, de penetrar en la petita història quotidiana, en les vivències que els homes han tingut de la seva peripècia, en la màgia que s'escondeix sota cada gest, en el misteri de les nostres indefugibles quimeres. Saber llegir és aventurar-se a caminar per un bosc impenetrable i obscur, tot de bruixes misterioses i encanteris. Saber llegir és obtenir la possibilitat de perdre's pels vicis dels difícils de la reflexió. D'una reflexió que condueix sempre a l'anàlisi de la realitat.

En el marc d'aquesta reivindicació lúdica de l'existència que els joves d'avui reclamen amb tant de coratge, la lectura hauria de jugar un paper principal. Sobretot, perquè la literatura és sempre una metàfora de la realitat i l'acte de llegir, el fet d'encarar-se amb aquesta visió metafòrica de la realitat, és sempre una aventura plena d'inquietud i de sorpresa. Una festa de la intel·ligència que ens humanitza i que és precís vincular a la nostra vida.

El darrer diumenge d'abril organitzada per la Societat de Foment Cultural i la Comissió de Cultura de l'Ajuntament se celebrarà la festa del llibre a la Plaça Major.

**DIA DEL  
LLIBRE 1986**



# II Congrés Internacional de la Llengua Catalana

Des del dia 30 d'abril a l'11 de maig d'aquest any es celebrarà el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, convocat per un gran nombre d'institucions docents i culturals, tals com la Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de València, Universitat de les Illes Balears, Universitat de Perpinyà. Estudi General de Lleida i Institut d'Estudis Catalans.

Ha estat posat sota la presidència honorífica de les més altes autoritats institucionals de cadascun dels territoris de llengua catalana i presidit pel rector de la Universitat de Barcelona.

Aquest II Congrés ha estat convocat en el vuitantè aniversari del I Congrés Internacional de la Llengua Catalana, el qual donà un impuls decisiu a la lingüística i filologia catalanes, establint les bases ortogràfiques i gramaticals que propiciaren el desenrotllament posterior de la nostra llengua.

Es celebrà a l.906 per iniciativa i baix la presidència de l'il·lustrat mallorquí, mossèn Antoni M<sup>a</sup> Alcover, en el qual les Illes Balears tengueren una representació considerable.

En aquest II Congrés les tasques es dedicaran prioritàriament a la socio-lingüística, essent l'eix del debat científic la relació entre llengua i societat. Servirà per dur a terme un conjunt d'estudis que analitzin amb rigor i profunditat la situació actual de la llengua catalana com a vehicle de comunicació, al temps que s'establiran propostes per avançar en la normalització del seu ús com a llengua pròpia de la nostra comunitat.

Hi haurà set àrees científiques, els actes de cada una de les quals es faran a diferents llocs del territori de parla catalana i els temes que s'hi tractaran demostraran la voluntat d'afrontar les qüestions més problemàtiques que la nostra llengua té plantejades en l'actualitat.

La distribució de les àrees científiques i calendari de sessions és la següent:

1. Plantejaments i processos de normalització lingüística. - Lleida, del 4 al 8 de maig.
2. Lingüística social. Mallorca i Menorca; del 30 d'abril al 4 de maig.
3. Sociologia de la Llengua. Girona del 3 al 7 de maig.
4. Mitjans de Comunicació i Noves Tecnologies. Perpinyà, del 2 al 4 de maig.
5. Llengua i Dret. Andorra i Barcelona, del 4 al 8 de maig.
6. Ensenyament. Tarragona, del 1 al 6 de maig.
7. Història de la Llengua. València, del 5 al 7 de maig.

Paral·lelament a les sessions científiques hi haurà un gran nombre d'activitats artístiques i culturals i se duran a terme dos projectes: el primer, la publicació d'un "Llibre blanc sobre la unitat de la llengua" a càrrec de cinc prestigiosos romanistes de les Universitats de Roma, Vanderbilt (EE.UU.), Liverpool (Gran Bretanya), Toronto (Canadà) i Munster (Alemanya).

El segon, serà una sèrie de conferències a 100 poblacions de les terres de parla catalana, per tal de sensibilitzar els ciutadans en la col·laboració a la normalització de l'ús del català.

El II Congrés assolirà plenament els seus objectius si aconsegueix una àmplia col·laboració de institucions públiques, universitats, associacions culturals, entitats socials, etc.

Però és indispensable que els ciutadans de les terres de Llengua catalana facin seus els objectius del Congrés i s'organitzin per dur-los a terme. El futur de la nostra llengua depèn de cada un de nosaltres. Usar-la i defensar-la és una feina comuna de tots.

La presència de les germanes Franciscanes data des de l'any 1886, en que Ser Garcenda Coll va ser nomenada mestra de l'escola pública. Però va ser al 17 de juny quan -atenent la sol·licitud del Vicari D. Miquel Bissellach- s'instal·là definitivament la comunitat Franciscana.

L'any 1978 -després de quasi un segle de permanència franciscana a Biniamar en les germanes havien tingut esment dels malalts i de l'educació dels infants- decidiren constituir una Casa d'Oració. La seva finalitat era que tant les Les Filles de la Misericòrdia com altres cristians hi poguessin trobar un lloc de pregària i de trobada amb Déu.

Després es va pensar que a la Casa d'Oració li mancava una ermita, per poder passar estones de total solitud i silenci. Es va trobar un lloc ben adient al Puig de Biniamar, des d'on es veu tot el poble i altres indrets del centre de Mallorca.

Una vegada que s'hagué construïda l'ermita -amb la gran col·laboració de les famílies del poble- es va determinar dedicar-la a la Mare de Déu. Com que aquell any es celebrava a tot el món el VIII Centenari del Naixement de Sant Francesc d'Assís, es dedicà l'ermita a la Mare de Déu de la Reconciliació, per ser Sant Francesc d'Assís home reconciliador dels homes i per ser home reconciliat amb tots.

El qualificatiu de la Mare de Déu de la Reconciliació indicava una advocació mariana molt venerada a França: el Santuari de la Salette, en la Basílica de Maria Reconciliadora fa memòria de l'aparició de la Verge de La Salette, en un 19 de setembre de 1846, demanant als homes la Reconciliació amb Déu i amb els germans. La Verge de la Salette, en un Santuari a dos mil metres d'altura, als Alps, recorda la necessitat de la reconciliació, com ara ho fa el Puig de Biniamar.

L'ermita de la Mare de Déu de la Reconciliació va ser beneïda el 4 d'octubre del 1981. Cada any el 19 de setembre es celebra la seva festa i augmenten les persones que pugen a encenar-se a Maria.

El 25 de març, de 1983, quan començava l'Any Sant de la Redempció, la Verge -en processó i mentre es cantava el Rosa-ri- va ser davallada a la Parròquia, en fins després de Pasqua, rebé el culte efectiu del poble de Biniamar. I novament fou pujada en processó el dilluns després de Pasqua. I així mateix es segueix de llavors ençà.

Cada any a la Mitjana Festa de Pasqua, el poble surt en processó cap a l'ermita duent a braços la Mare de Déu de la Reconciliació, i, després d'haver-se celebrat una missa, es fa un "pa amb caritat".

Es de destacar el centenari de l'arribada de les monges a Biniamar -l'any 1886-, per això exhortem a les nostres germanes franciscanes amb la seva gran tasca d'ajudar als malalts i a tots aquells que ho necessiten, com sempre les ha caracteritzades, i que, com a mínim, estiguin uns altres cent anys entre nosaltres.

Des d'aquí vull donar les gràcies a les monges per haver-me ajudat a construir aquesta petita i breu història de l'existència de les religioses Franciscanes a Biniamar.

I a tots aquells que llegiu la revista vos volem convidar a passar un dia de bulla i alegria a l'ermita de la Mare de Déu de la Reconciliació de Puig de Biniamar aquest dilluns que ve, després de Pasqua.

VOS DESITJAM UNES BONES FESTES DE PASQUA

ANAU ALERTA A LES PANADES

Genís Bonafe Heredia

**BINIAMAR**

-Pasqua de 1986



## EL II CONGRES A LES ILLES BALEARS

Com se sap, entre el trenta-u d'abril i l'onze de maig se celebrarà a diverses ciutats del nostre país, entre elles Palma i altres localitats de les Illes Balears, el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, quan s'escau el vuitantè aniversari d'aquell històric I Congrés Internacional que marcà una fita ben destacada dins la història de la nostra llengua.

Els dos congressos, però, han estat convocats amb motivacions i propòsits ben diferents. En el del 1906 l'objectiu central era enfrontar-se amb la problemàtica de la codificació ortogràfica i gramatical del català modern, terreny en què la llengua es trobava aleshores totalment desamparada. Ara, quan sortosament tenim un idioma amb un grau de fixació semblant al de qualsevol de les llengües normalitzades, cal fer front a una altra problemàtica: l'ús de la llengua, els condicionants socials d'aquest ús i la cerca de solucions per a una comunitat lingüística que té plantejat el repte històric de continuar existint com a tal comunitat lingüística, en un món de cada vegada més tecnificat, més empetitit i més interdependent, i on per a les llengües l'alternativa és o ser del tot o no ser res.

El Congrés està dividit en set àrees científiques, una de les quals desplegarà els seus actes a les nostres illes, sota els auspicis de la Universitat de les Illes Balears. Es l'àrea anomenada de Lingüística Social, sobre la qual voldríem oferir unes indicacions perquè els lectors puguin fer-se una idea de quina és la tasca que el Congrés es proposa dur a terme en l'àrea que ens ha estat adjudicada.

L'àrea de lingüística Social, els actes de la qual tindran lloc entre el trenta d'abril i el quatre de maig, és la més lingüística del Congrés, en el sentit que és l'única que estudiarà directament les característiques internes de l'idioma, mentre que les sis restants tractaran sobre les relacions entre la llengua i el context social (l'ensenyament, els mitjans de comunicació, el dret, les institucions, etc.) Obviament no és que l'àrea de Lingüística Social pugui prescindir dels factors externs. El que ha de fer és analitzar quina és la influència d'aquests factors sobre la llengua mateixa, sobre la seva forma i les seves característiques. En aquest sentit les tasques del Congrés giraran entorn de dos eixos fonamentals: la diversitat de la llengua i la seva unitat.

Pel que fa al primer, s'estimularan els estudis sobre la diversitat de la llengua en el sentit més ampli: estudis sobre les característiques que presenta el català parlat i escrit a cada una de les regions del territori lingüístic, sobre les diferències que hi ha entre el català parlat per cada un dels grups i classes socials o pels diversos grups generacionals, i sobre la forma que adopta la llengua quan és usada en les diverses situacions concretes en funció de la temàtica, el mode de transmissió o la formalitat del context.

L'altre eix és la unitat de la llengua, la màxima expressió de la qual és la llengua estàndard, la varietat comuna, unificada i ben codificada que té per funció bàsica garantir una comunicació supralocal o supraregional àgil, funcional i segura. La fixació i promoció de tal varietat és una de les màximes fites que han d'assolir aquelles llengües que vulguin deixar de ser vernacles familiars i posar-se en peu d'igualtat amb les altres llengües del món. Per això prou que la combaten aquells que voldrien que el català fos únicament un munt de vernacles familiars. L'estandarització del català modern ha estat un llarg procés avui portat feliçment a bon terme, gràcies a gramàtiques genials, com Pompeu Fabra, i amb la participació decisiva -no ho oblidem- d'illencs il·lustres com Marian Aguiló, Tomàs Forteza, Antoni Maria Alcover o Francesc de B. Moll. Tots ells defensaren sempre una idea que té tot el seu vigor en aquests moments: el català estàndard (que ells anomenaven literari), tot i aspirant a la màxima unitat, ha de ser un resultat de l'aportació de totes les varietats geogràfiques de la llengua i no la imposició d'una d'elles sobre les altres. Amb tot, resten per acabar de perfilar -i això és tasca que es proposa el Congrés- alguns aspectes del camí que ha de seguir la llengua comuna, les aportacions que hi han de continuar fent les varietats geogràfiques, quins elements d'altres llengües s'hi han d'incorporar i quins s'han de rebutjar, com s'ha d'adaptar el català a la constant innovació tecnològica, quins models de llengua han de difondre l'escola i els mitjans de comunicació de masses, etc.

Totes aquestes qüestions es vol plantejar l'àrea de Lingüística Social del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, tot partint del principi que només té sentit plantejar-les si estam ben decidits a fer del català la llengua de tots els moments, de totes les situacions i de tots els qui viuen en aquest país.

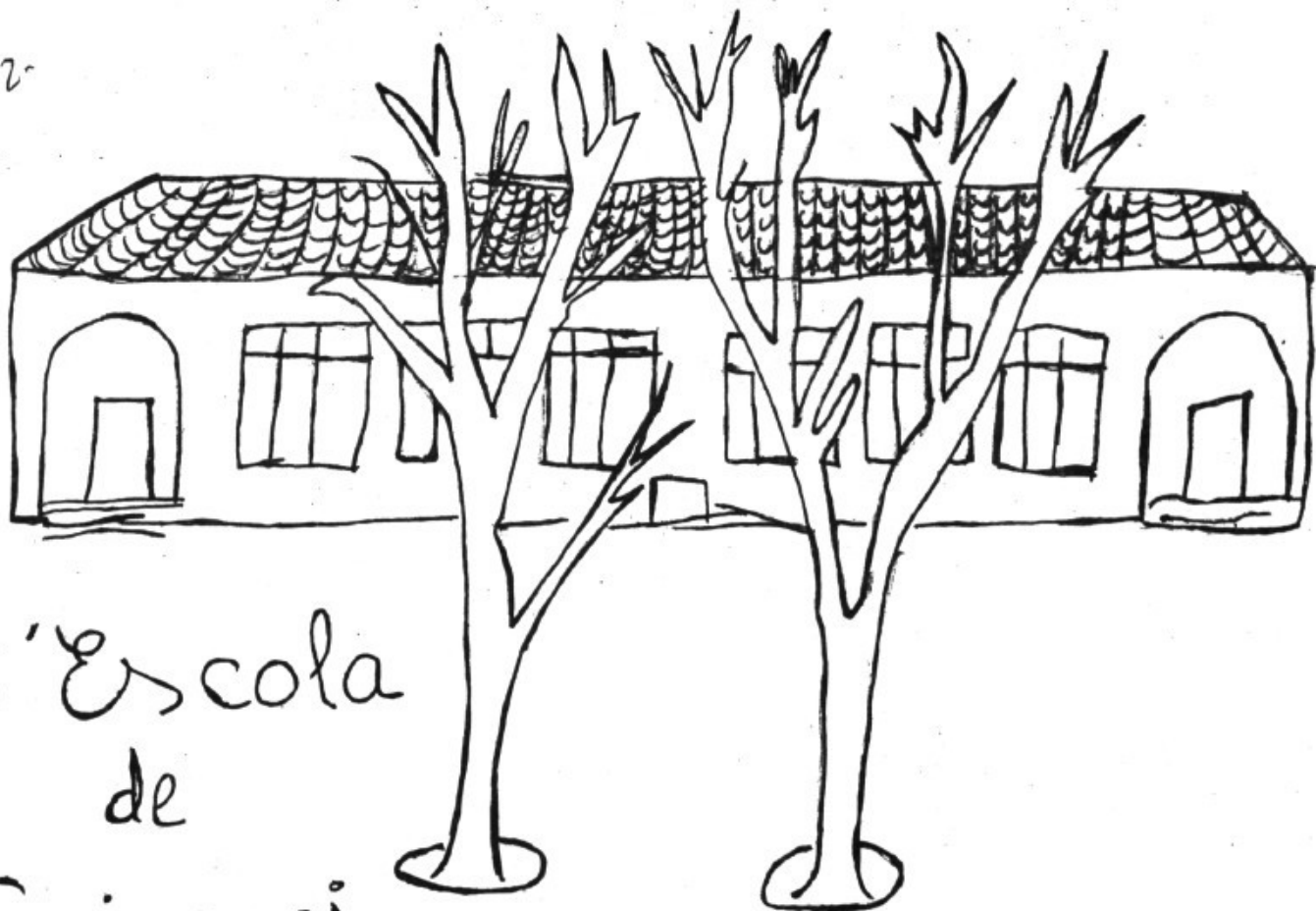
GABRIEL BIBILONI--

Coordinador de l'àrea de Lingüística Social a les Illes Balears del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.



**Carrer Rubí, 5**  
**Tel. 21 38 21**  
**PALMA**





# S'Escola de Caimari

Esperança Solivellas Mayol  
2<sup>o</sup> Nivell

La mera escola és molt hermosa i té tres classes amb finestres molt grosses.

En es pati hi ha uns arbres que donen ombra. Hi ha dos patis en es que està davant juguen els al·lots grans hi ha dues canastres de Baloncesto.

En el de darrere jugam els petits, hi ha engronsadores. A sa mera classe hi ha dues pissarres i una estanteria per posar els con·tes que llegim també tenim una post on sa mestra penja els nostres dibuixos.



L'amon Jaume Mairata Mir va néixer a Caimari dia 1 d'octubre de 1.904, té actualment 82 anys, i un capvespre vaig anar a parlar amb ell per què me contàs un poc lo que era la vida a Caimari durant els anys de la seva joventud, i a lo llarg de la seva vida.

Comença diguent que va anar a l'escola fins l'any 1.917, amb mestre Poll, personatge aquest, a n'el que alaba moltíssim, i diu d'ell que era molt bon mestre i bona persona, que cada any a final de curs feien exposicions i que inclús un any va organitzar la festa de l'arbre, i va du a n'els allots a sembrar pins a n'es costé.

Me conta l'amon Jaume que l'escola estava aquí a on està avui na Pu~~ri~~ i que després va passar a la Bodega de Ca'n Martí.



L'amon Jaume de soldat l'any 1926

Quan va sortir de l'escola se va posar a fer de Carreter, diu que a Caimari tothom feia de Carreter o de carboner, diu que a Caimari hi havia més de cent carros. El seu pare sempre havia estat carreter, i ell va agafar l'ofici del seu pare.

A l'estiu feien el carbó, i després a l'hivern anaven a Ciutat a vendre'l, diu que feien 3 o 4 viatges per setmana. Partien a les 9'30 del vespre de Caimari, per arribar a la matinada del dia següent a Ciutat. Abans no hi havia asphalt a les Carreteres, sino que estaven plenes d'esquerda, i a les bísties els anava millor que amb l'esfalt, ja que anaven ferrades.

Cada carro havia de du un fanalet d'oli encés, ja que devall les porxades de Consell sempre hi havia la guardia civil d'Alaró que guardava (Abans Consell era un llogaret d'Alaró), i si duies el fanalet apagat te posaven una multa de 10 pesetes, lo que suposava una ruina.

Quan a la matinada arribaven a Ciutat, quasi sempre arribàvem adormits, però la bisti sabia a on tenia que anar, i si el tranvia li pitava, ella s'aturava i el deixava passar, per finalment arribar a l'hostal, allà abeuràvem les bèsties i les donàvem menjar i després feiem un cafè i una ensaimada que valia un velló. Una vegada berenats anàvem a descarregar a les carboneries, que a Ciutat ni havia moltes, a n'el carrer del sol, Sa costa de Sant Domingo, La Plaça de Sta. Catalina, El Terreno, Carrer dels Oms, etc. La gent de Ciutat després anava a la carboneria i comprava 3 o 4 kg. de Carbó, i els més pudients podien comprar una sarria de carbó ( 6 ó 7 sarries = 1 carretada).

Me segueix contant i me diu que abans no hi havia autocars i que la gent s'havia de desplaçar a Palma amb les diligències, però a Caimari no ni havia, i la gent se servia dels carreters per fer els encàrrecs, o per arribar a Ciutat.

Me diu l'amon Jaume que ell va esser es bestaig de les monges de Caimari (bestaig = porteado). Diu que sempre tenien qualque cosa per enviara Casa Madre, que estava a la Plaça Cuadrado, just darrera Sant Francesc, i que ell les ho duia.

Després de vendre el carbó s'en tornaven a l'hostal i allà les donaven dinar primer i segon plat, vi i fruita. Tot això més l'hostelatge les costava dues pesetes.

L'amon Jaume va fer de carreter fins l'any 1.925 que va haver de cumplir el servei militar. L'any que va venir davant el seu pare va comprar l'oliva de Son Colom, i ell va passar a la Tafona de la possessió. Després d'aquest hivern, ja va quedar a la possessió de Son Colom durant 18 anys. L'any 1.941 se va casar i va seguir a Son Colom fins l'any 1.946, en que varen passar a Son Albertí, possessió a la que hi estaven els seus sogres, i a la que s'havia criat la seva esposa.

A Son Albertí hi va estar 32 anys, fins l'any 1.979 en que va decidir retirar-se.

I ja finalment me fa fixar l'amon Jaume en lo descuidat que està ara es camp, diu que abans tota la garriga era un jardí, que tot estava axermat i ben net i que ara tot està abandonar i que això no és guapo.



## PLOMES AMIGUES



### *Els estudis sobre la nostra llengua a l'estranger*

Cada vegada són més els mallorquins conscients del fet que la nostra llengua té una història que no podem oblidar i ha estat i és vehicle d'una literatura important, ja des de l'edat mitjana. I llevat dels ignorants i del obstinats, tothom sap que es tracta d'una llengua romànica -derivada, per tant, del llatí- que en diverses varietats dialectals es parla no solament a les nostres illes Balears i Pitiüses, sinó també al Principat de Catalunya, al departament francès anomenat dels "Pirineus Orientals" -a l'antic regne de Mallorca-, al País Valencià, a una extensa franja d'Aragó i a la ciutat italiana de l'Alguer, a Sardenya.

Probablement no són tants, però, els qui saben que el català -en la seva forma literària i en les seves variants dialectals- és objecte d'estudi a moltes universitats d'arreu del món. Ja des de molt antic, hi ha hagut una tradició considerable d'estudis lul·listics. Ramon Llull una de les figures més suggestives que ha donat Mallorca en totes les èpoques, va viure a França i hi va deixar una bona colla d'amics, i les seves obres i el seu pensament foren vindicats o atacats a tot Europa, no solament a França, a Itàlia o a Alemanya, sinó fins i tot a Rússia on es conserven manuscrits que mereixen que qualcú s'hi dediqui a fons, segon l'opinió d'Elena Wolff, de l'Acadèmia de les Ciències de Moscou, bona coneixedora de les llengües romàniques, que parlà i escrigué amb una relativa correcció el català. El lul·lisme modern, d'altra banda, ha tengut grans representants estrangers, alguns molt relacionats amb Mallorca, com R. Pring-Mill, autor d'El microcosmos lul·lià (publicat per l'Editorial Moll), que visqué de petit a la nostra illa, o Anthony Bonnes, que hi viu habitualment i és conegut sobretot per la seva dedicació al GOB, el qual col·labora sovint a la revista "Estudios Lulianos" -òrgan de l'Escola Lul·lística Mallorquina, molts "mestres" de la qual són estrangers- i que acaba de publicar als Estats Units dos enormes volums que tradueixen a l'anglès una àmplia selecció de les obres de Ramon Llull.

La Gran Bretanya i Irlanda han tengut des de fa molts anys a les seves universitats la llengua i la literatura catalanes com una assignatura d'un cert relleu. Conseqüentment, són molts els anglesos que saben llegir i parlar la nostra llengua, que han assistit -juntament amb estudiants de molts altres països- als cursos per a estrangers que organitza des de fa molts anys l'Institut d'Estudis Catalans a Barcelona, i que es dediquen d'una manera o altra a l'estudi de la llengua, la literatura o la cultura dels Països Catalans. N'és una bona mostra l'existència de l'Anglo-Catalan Society, associació que cada any celebra unes quantes sessions ben interessants.

A França, s'ha mantengut sempre el caliu dels estudis catalans, en part duits a terme per intel·lectuals procedents del Rosselló, com Josep



Sebastià Pons o Joan Amade. Fou precisament el fill de Joan Amade que, com a prefecte de París, permeté l'obertura d'un Centre d'Estudis Catalans a la Sorbona i parlà en català als sorpresos barcelonins que l'anaven a veure juntament amb autoritats acadèmiques franceses. De fa temps, hi ha el projecte que els francesos que treballen sobre temes catalans s'agrupin en una associació semblant a la britànica.

Aquestes associacions són ja un fet als països germànics (Alemanya Suïssa i Àustria), on fa uns quants anys va esser fundada l'anomenada Deutsch-katalanische Gesellschaft -impulsada per Til Stegmann, entusiasta divulgador de la nostra cultura a Alemanya-, i a Itàlia, on existeix des d'abans una Associazione Italiana di Studi Catalani. Aquestes associacions agrupen historiadors, lingüistes i historiadors de la literatura, que en molts casos han fet i fan contribucions molt notables en el seu camp i formen, a les universitats respectives, noves generacions d'estudients. Vull subratllar el nom de la universitat de Basilea, a Suïssa, on Germà Colon ha creat una autèntica escola, d'on han sortit treballs dignes d'esser destacats sobre Ramon Llull i sobre el Llibre del Consolat del Mar, entre molts altres.

També als Estats Units i al Canadà abunden els estudiosos de la nostra llengua, catalans "trasplantats" o americans o canadencs, els quals s'han agrupat igualment en la North American Catalan Society. Aquesta associació celebra col·loquis multitudinaris cada dos anys, les actes dels quals han estat publicades amb regularitat (n'acaba de sortir el quart volum, a les Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

Molts d'aquests i molts d'altres "catalonòfils" estan en contacte a través de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes amb seu teòrica a Amsterdam, de la qual parlarem un altre dia.

Tot plegat és un panorama engrescador i digne d'esser més conegut. ¿No és sorprenent que molts estudis sobre el català hagin estat duits a terme a l'estranger mentre la nostra llengua era prohibida a les nostres universitats?

Josep Massot i Muntaner.

---

## **MOSCARI.** Els nins tenen més seny

Els nins de la catequesi de la 1ª Comunió en feren veure que tots els voltants del monument al Sagrat Cor de Jesús a Moscarí estaven plens de porqueria, ferros vells i animals morts, tirat tot amb tota intenció a un dels paranyes més bells de Moscarí amb vistes panoràmiques sorprenents, -als vuit vents del món. A aquesta profanació d'aquest pinar-bosc, d'aquesta naturalesa tan bella i única hi hem d'afegir la profanació d'un dels llocs sagrats i estimats per tot el poble de Moscarí, intimament lligat a la fe d'uns cristians hereus i fills dels seus avantpassats. El monument al Sagrat Cor de Jesús si és tot el símbol d'una herència cristiana. Dissabte, dia 8 de març hi ferem la catequesi, i també hi berenarem vora el Monument. Erem onze i tots plegats recollirem després: vidres, papers, pedaços, ferros vells, geleres, escombreries...i animals morts. N'omplirem més de vint sacs de porqueries. Paradoxa de la vida! resulta que uns nins tenen més seny, sentit comú que unes persones madures que profanen un lloc doblement sagrat per la seva bellesa i religiositat. Finalment es si és propòsit d'aquests infants dur a terme la restauració de la imatge del Sagrat Cor de Jesús.





# Ciclisme

Un dels esports que darrerament ha evolucionat i progressat fins al punt de convertir-se en esport popular del tot és, sense cap mena de dubte, el "ciclisme".

Aquesta afició a la bicicleta, manifestada per tot arreu, fa ja molt de temps que va arrelar entre nostres, encara que les condicions geogràfiques en les que se troben els pobles d'aquestes encenrades, no són, certament, del tot favorables, però és també ben cert que les dificultats estimulen els homes de seca a rel a la seva superació.

El ciclisme representa també l'amor de l'home cap a la naturalesa i cap a tot lo que ella representa, perquè és aquest un dels esports a on se manifesta d'una forma més intensa la relació entre el ciclista i la natura. És també el ciclisme a llà a on si la lluita individual se manifesta fortament, no hi falta l'esforç del grup, de l'equip.

Per tot això, si convenim en el fet de que el ciclisme no es un esport individualista del tot, sinó que també hi té forta presència la lluita i l'esforç del grup, és convenient del tot la formació d'entitats que es preocupin i lluitin pel ciclisme en tots els seus aspectes.

Totes aquestes circumstàncies han fet que a CAIMARI, a on darrerament s'ha manifestat el resorgir i la nova força de la bicicleta, un grup de bons deportistes hagin volgut encaminar l'afició manifestada cap aquest esport, al mateix temps que bell, sofrit i dur esport, constituint el CLUB CICLISTA CAIMARI.

El "Club Ciclista Caimari" es va constituir legalment fa poc temps i han estat bastantes les entitats privades que han volgut, i volen, fomentar aquest esport, i que desde aquí els s'ha d'agrair sincerament la seva ajuda aportada, per quant els beneficiaris del ciclisme no són tant sols els que redon, evidentment, sinó també el poble tot.

Jean Retger

La presidència del Club l'ostenta En Jean Mayol i la direcció tècnica corre a càrrec d'EN Jaume Solivellas. Així mateix destaquen d'entre les files del Club els juvenils Cirrer i Escardell, i el cadete Pep Balaguer. El casal social del Club es troba a Sa Bodega de Ca'n Mayol, evidentment, de Caimari.

El Club té com a objectius guiar l'esport de la bicicleta a Caimari, amb una adequada organització i coordinació, així com ajudar tècnica i humanament a totes aquelles persones que vulguin començar a rodar, fomentant la "cantera" i no oblidant els altres aficionats, i en definitiva recaudar els medis necessaris tant per l'equipament dels diferents equips i categories com per l'organització de diades ciclistes en aprofitament de tothom.

Desde aquí aplaudim de tot goig aquesta iniciativa dels caimariencs que redundarà, sense cap mena de dubte en benefici de tots ells.

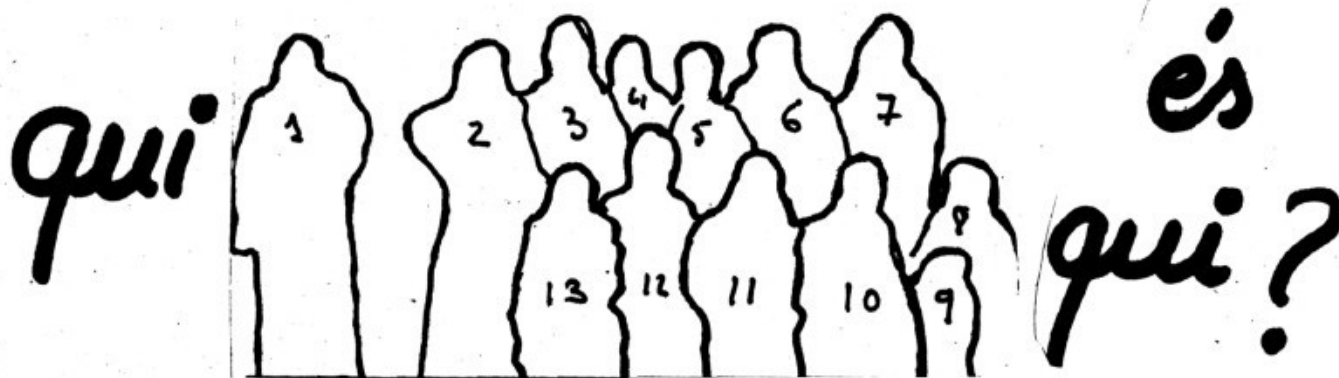
Per altre banda, i també relacionat amb el món de la bicicleta, el Club Ciclista Selva, i també el que acabam de presentar, tenen fort interès en que sigui un èxit el pas de la serp multicolor de la VOLTA CICLISTA A ESPANNA per Selva i Caimari. Els ciclistes passaran pel nostres pobles, disfrutant d'aquests inigualables paisatges, de vallant de Lluç, dia 23 D'ABRIL, aproximadament cap al migdia. S'espera que l'ambient i la participació popular no hi falti.





equip d'aficionats al camp de Ca'n Llorencito  
(Ca ses Basques), devers l'any 1955.

- 1.- Simó "Blanquet".
- 2.- Miquelet "deś Cine".
- 3.- Joan Rotger.
- 4.- Arnau "Xot".
- 5.- Jordi "Espanyol".
- 6.- Llorenç "Gal.letes".
- 7.- Llorenç "Mister".
- 8.- Nofre "Taparé".
- 9.- Toni "Nenis".
- 10.- Jordi "Retaret".
- 11.- Pau "Titè".
- 12.- Miquel "Gonzalez".
- 13.- Miquel "Blanquet".



CAIMARI - a l'escala de l'església vella, devers 1955

- nº 1 Magdalena Punxa  
nº 2 Joar. Guixa  
nº 3 Antonia Punxa

- nº 4 Catalina Verana  
nº 5 Jaume Rapinya  
nº 6 Aina Monya

- nº 7 Toni Guixa  
nº 8 Joana Com  
nº 9 Vicens Simona

# PLUVIOMETRIA (febrer 86)

Dia	PRECIPI. TACION mm	METEOROS OBSERVADOS				VIENTO DOMINANTE	Nombre de la Estación	
		m	t	n			SELVA SELVA	
1	2.4	-	10			Provincia	Número	
2	0.1	10				BALEARES 47-8		
3						Mes	Año	
4	0.8					FEBRERO	1976	
5	8.6	10				Observador		
6	2.4					JAIME MAIRATA RASÓ		
7	2.1							
8	23.3		10	10				
9	0.2					Suma		
10						39.9		
11								
12								
13	2.3							
14	27.5							
15	0.2							
16								
17								
18								
19	0.3					Suma		
20	24.6					54.9		
21								
22								
23								
24								
25								
26	0.3							
27	6.5							
28								
29								
30								
31								
Precipitación total del mes						101.6 mm		

Hola i Una vegada mes aquí teniu l'informació de pluges corresponent al mes de febrer. La nota més destacaria és que, de 28 dies que té febrer, va caure aigua durant 15, lo que va esser motiu perquè els pagesos poguessin fer molt poca sosa a n'es camp. Un altre detall a destacar és que el mes va començar ploquant i hi va acabar. Com veis hi va haver tres dies que va ploure força bé: dia 8, 23,3 litres; dia 14, 27,5 lè. i dia 20, 24,6 ls., que ja es ploure, i ademés, ben repartit.

Abans d'acabar aquest comentari vull dir-vos que lo més important de les pluges del mes de febrer és que va ploure molt si el comparem amb els tres darrers anys: l'any 1.983 (28,6); l'any 1.984 (78,6) i l'any 1.985 (22,8 ls), mentres que en-

guany m'han caigut 101,6 ls. Com podeu veure ha estat un mes molt, però que molt bo per les nostres terres. Bé ha començat s'any en quant a pluviometria..

## - MOVIMENT DEMOGRÀFIC -

Abans de donar-vos compte del moviment que hi ha hagut els nostros pobles, vos he de dir que a Palma s'han fet una serie de subscriptor de la nostra revista "Sa Comuna", gent de Selva, Caimari, Moscarí i Biniamar, que viu a "Palma ja fa anys, han disfrutat molt llegint totes les pàgines, i m'han encarregat que doni publicamentl'enborabona als promotors d'aquesta felix iniciativa, i sobretot que els digui que això és una cosa que hauria de durar sempre, ja que és una de les millors maneres de fer poble, i que fa que els autius que per motiu o l'altre han anat a viure a altres pobles, puguin tenir un vertader contacte que fa que ja mai s'oblidin d'allà on varen néixer.



I dit això pas a dir-vos que és el que ha passat des de la darrera informació:

### NAIXAMENTS

Dia 6 de març va néixer na MARIA JOSE LLOMPART CABELLO, filla de TOMEU i ROSARI. Es una neta d'en Toni (a) Bat-let, mort ja fa anys.

Els esposos Rafel Tortella i Aina Maria Gost han tingut una filleta que s'anomenarà Maria Marta. Va néixer dia 14 de març a Moscari.

Al número 1 de Sa Comuna, varem donar compte de tots els naixaments de l'any 1.985, i varem fer un descuit ben involuntari. Varem deixar de consignar que dia 26 de febrer va néixer na MARGALIDA SASTRE SEGUI, filla d'en JOAN SASTRE i NA JERONIMA SEGUI. Demanam als feliços pares que mos ho perdonin.

### MATRIMONIS

Dia 8 de març, en el Jutjat de Selva, es varen celebrar dos matrimonis per l'Estat Civil, a la presència del Jutge D. Benat Vallori Rotger. Varen esser les següents parelles:

THYERRY-RAYMOND BEGUELIN, natural de Bruselas (Bèlgica) i

MARIA VICTORIA ARGIMON MAZA, catalana resident a Moscari

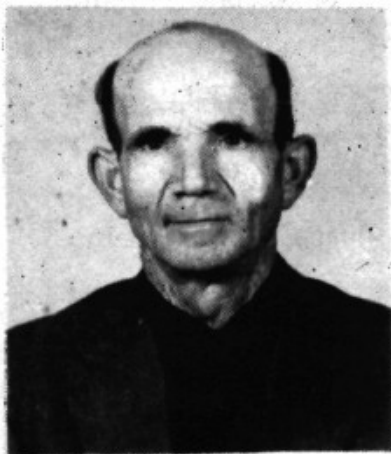
L'altra parella va ésser:

ERIK RAINER HANSEN (Alemany residents tots dos a

LESLEY HESMONDHALGH (anglesa) BINIBONA

Dia 15 de febrer, a l-Església parroquial de Selva, es varen casar en Josep Martínez Mesa i na Magdalena Sastre Horrach, filla d'en Miquel "Ponsa" i na Sebastiana.

### DEFUNCIONS



BARTOMEU PERICAS MARCE  
(l'amo en Tomeu dels Horts)  
de 87 anys, va morir a Cai-  
mari dia 27 de febrer.



Dia 11 de març va morir a  
Selva na FRANCESCA TORTELLA  
FERRAGUT, de "Ca ses Simones  
Tenia 88 anys.



DIONIS SASTRE COLL, De  
Ca'n Blai, de 79 anys. Va  
morir dia 14 de març. El  
funeral va esser concele-  
brat per 29 capellans.

2.

A darrera hora mos ha arribat la noticia de que a Caimari, dia 21 de març ha mort madò Maria Mateu Mulet, que era sa vidua de Toni Seguí Soliellàs, conegut per l'amo en Toni Llarg. Aquesta tenia 90 anys i havia nascut a Inca.

Volem aprofitar la sortida d'aquest n<sup>o</sup> **per parlar, amb retard,** de la mort de dues persones que varen esser molt estimades a Selva, i varen contribuir amb el seu art a que el nom de Selva, i sobretot el nom de l'Agrupació "Aires de Muntanya" fosin prou coneguts internacionalment. Varen morir a Palma, bastant joves. Són:



**Francisca "tallera"**  
**Arnau "Blai"**  
**Magdalena "Flates"**  
juny 1950

MAGDALENA VALLORI ROTGER "Na flates" (a la d'eta), tenia 60 anys. Va ballar molt de temps amb "Aires de Muntanya" i quan sortia a ballar la mateixa "UN TEMPS TENIA S'AMOR" amb en Jaume Serra, era allò que les bambelletes del públic feien fum, com deim amb bon mallorquí. Era molt salada i reguitsera. Va morir dia 25 de desembre de l'any 1985.



FRANCESCA SASTRE RAYO "Na Raiona". Tenia 59 anys. Era filla de mestre Andreu "gallet" aquell gran músic que durant tants d'anys va esser el timó de la part musical d'Aires de Muntanya.

Era una al.lota molt guapa. Tothom deia que era una artista.

Els seus balls preferits eran el Parado de Selva, El Bolero de l'amor i aquell famós Bolero de S'Hort d'en Boira. Quasi sempre els havia de repetir. El seu ballador era en Joan Sastre (a) Blai, mort també com sabeu fa uns quants mesos.

Na FRANCESCA va morir dia 1 de gener.



### PENSAMENT FILOSÒFIC DE LA GENERACIÓ PONT:

— "VIU DELS TEUS PARES FINS QUE PUGUIS VIURE DELS TEUS FILLS"—

### CULTURA



- ① Quin nom tenia el tercer fill d'Adan i Eva?  
a : Cam      b : Set      c : Jafet
- ② On va néixer Amadeus Mozart?  
a : Leipzig      b : Branderburgo      c : Salzburgo.
- ③ Quin nom tenia l'inventor del tren "Talpo"?  
a : Goicoechea      b : Larrañaga      c : Arrigoechea.
- ④ Què és un Emú?  
a : antilop      b : estruç      c : una moneda.

### SOLUCIONS DARRER N°

- ① **POSSESSIONS :** Son Sastre, Sa Bisbal, Can Queto, Son Odre, Mossanella, Can Gelat, Son Arnau.



**FRASE :** Sa comuna és una revista de caràcter municipal que neix amb l'aspiració de fer cultura i informar però, sobre tot, constituir un vincle de major unió i apropament dels pobles.

- ② MATANCES, SETMANA, MANTES, MATES, ATÉS



# o: o: o: a Cristó Rei



## HORARI

- 9'00<sup>H</sup> : SORTIDA PROCESSÓ
- 10'00<sup>H</sup> : MISSA I DESPRÉS BERENADA
- 11'00<sup>H</sup> : JOCOS, FESTA I TRUI
- 12'30<sup>H</sup> : XII CONCURS DE PAELLES
- 14'00<sup>H</sup> : PASSARÀ EL JURAT.

